
Streszczenie doktoratu „Fałszywi prorocy w listach Judy i 2 Piotra” ks. dra Eugeniusza Szewca

Łódzkie Studia Teologiczne 20, 395-396

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

STRESZCZENIE DOKTORATU
FALSZYWI PROROCY W LISTACH JUDY I 2 PIOTRA
KS. DRA EUGENIUSZA SZEWC

Praca doktorska pt. *Falszywi prorocy w Listach Judy i 2 Piotra*, obroniona została przez ks. Eugeniusza Szewca 7 czerwca 1973 r., na Wydziale Teologicznym w zakresie Pisma Świętego w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w Lublinie. Promotorem był ks. prof. Lech R. Stachowiak, a recenzentami – ks. prof. Stanisław Grzybek z Krakowa i ks. prof. Hugolin Langkammer z Lublina.

List Judy jest dziełem oryginalnym, wykorzystanym przez Piotra autora 2 Listu. Zwalczani w tych Pismach kanonicznych nauczyciele błędu działali w latach siedemdziesiątych I w. po Chr.

W Jd 8 i 2 P 2, 10 jest mowa o tym, że zwalczani pseudoprorocy wypowiadają bluźnierstwa na „Chwały”. Określenie to odnosi się do upadłych aniołów. W pismach qumrańskich jest nakaz przeklinania Beliala i wszystkich duchów należących do niego (zob. 1 QM 13, 4–5).

Jd 9 ściśle łączy się z tekstem o bluźnieniu „Chwałom”. Orygenes, Klemens Aleksandryjski, Didym Ślepy i Gelazy z Kyziku przekazali wiadomość, że ten werset jest nawiązaniem do apokryfu: „Wniebowzięcie Mojżesza”. W znalezionym w Qumran fragmencie, który prawdopodobnie jest brakującą częścią tego apokryfu, jest mowa o słowach wypowiedzianych przez archanioła Michała do szatana.

Podobne wnioski należy wyprowadzić z analizy przerośni nawiązujących do natury w Jd i 2 P:

- a) porównanie fałszywych proroków do skał podwodnych (Jd 12 i 2 P 2, 13) można interpretować, opierając się na 1 QH 3;
- b) przerośnia o „obłokach bez wody” (Jd 12 i 2 P 2, 17) – stanowi antytezę do 1 QH 3;
- c) przerośnia o „drzewach jesiennych nie mających owoców, dwa razy uschłych, wykorzenionych” staje się zrozumiała w świetle tego samego Hymnu, w którym Qumrańczycy opisują siebie jako „drzewa życia, święte, wieczne, których owoce zawierają anielskie tajemnice, a korzenie są głęboko zapuszczone w twarde skały”;
- d) „rozhukane bałwany morskie” (Jd 13) można wyjaśnić, opierając się na 1 QH 3 i 1 QH 6, gdzie za pomocą tego obrazu Qumrańczycy wyrażają swoją dezaprobatę dla członków innych, współczesnych sobie, ugrupowań religijnych. Tymczasem Autor Jd kieruje tę przerośnię przeciw zwalczanym nauczycielom błędu twórcom tego porównania, posługując się w polemice argumentem przeciwnika;

e) ostatnie porównanie o „błądzących gwiazdach” (Jd 13) nawiązuje do 1 QM 9, 6 i CD 7, 18–19), które to teksty „gwiazdami” nazywają adeptów sekty esseńskiej. A zatem fałszywi nauczyciele nie są stałymi gwiazdami, ale błądzącymi po niebie planetami, którym, zwłaszcza literatura heno-chicka, zapowiada smutny koniec.

Przegląd trzech innych tekstów nowotestamentowych, traktujących o fałszywych prorokach, prowadzi do podobnego wniosku – zwalczani w nich pseudoprofocy zdradzają duże podobieństwa z ugrupowaniem esseńskim: Mt 7, 15–16, Dz 13, 6 i pseudoprorocy z 1 J.

STRESZCZENIE DOKTORATU
JEDNOŚĆ NADPRZYRODZONA KOŚCIOŁA
W NAUCE ŚWIĘTEGO AUGUSTYNA
KS. DRA KAROLA SZUMACHERA

Praca obroniona w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie 24 maja 1976 r. Promotorem pracy był ks. dr hab. Alfons Skowronek.

Zagadnienie jedności Kościoła jest kwestią, która w historii myśli chrześcijańskiej zawsze otrzymywała poczesne miejsce. Również dziś np. w dokumentach Soboru Watykańskiego II, by wspomnieć tylko wypowiedzi oficjalne, idea wewnętrznej jedności Kościoła należy do tematu o pierwszorzędnym znaczeniu. Dokumenty te argumentację swoją opierają w przeważającej mierze na wypowiedziach Pisma Świętego i dzieł patrystyki. Z cytatów pisarzy starożytności chrześcijańskiej pierwsze miejsce w liczbie przytoczeń zajmuje św. Augustyn.

Zainteresowanie Kościołem biskupa Hippony jest bardzo wszechstronne. Prezentowana praca dotyczy wyłącznie jednego aspektu rzeczywistości Kościoła przedstawionej w jego dziełach, a mianowicie jedności nadprzyrodzonej. Jej celem jest danie odpowiedzi na pytanie, jak w nauce św. Augustyna przedstawiona jest jedność nadprzyrodzona Kościoła. Wypowiedzi traktujące o tym problemie można spotkać niemal we wszystkich jego pismach, mimo bardzo różnego ich przeznaczenia. Zrozumienie ich sensu uzależnione jest jednak od historyczno-teologicznego kontekstu, z jakiego wyrosły. Zasadnicza bowiem myśl świętego Augustyna w omawianym problemie jest kontynuacją wcześniejszych ujęć rzeczywistości Kościoła, charakterystycznego dla okresu, który określamy przedaugustyńskim. Choć w tym czasie na pierwszy plan wysuwa się myśl apologetyczna, to jednak idea jedności wewnętrznej Kościoła już w nim jest obecna. Wskazuje ona na łączność nadprzyrodzoną Kościoła z Chrystusem, a przedstawiona jest za pomocą obrazów czerpanych z Pisma Świętego.